

Handleiding toekenning LWOO en PrO
Voor het schooljaar 2017-2018

1. Bereikbaarheid

Het samenwerkingsverband, Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe, is gehuisvest in Harderwijk.

Contactinformatie:

St. Leerlingenzorg NW-Veluwe

Gelreweg 22

3843 AN Harderwijk

Telefoon : 0341-842834

e-mail : info@leerlingenzorgnwv.nl

website : www.leerlingenzorgnwv.nl

Het secretariaat is van maandag tot en met vrijdag bereikbaar. Communicatie per e-mail heeft onze voorkeur. Doorgaans wordt op e-mailberichten uiterlijk binnen 2 werkdagen gereageerd.

Voor het beoordelen van dossiers en toekennen van beschikkingen heeft de St. Leerlingenzorg een Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL NW-Veluwe)

De PCL NW-Veluwe bestaat uit:

Gert van de Kamp, voorzitter

Derko Slot, gedragsdeskundige

Eddy Heuten, gedragsdeskundige

Henriette Wiebenga, gedragsdeskundige

Marieke Gerrits, gedragsdeskundige

Ingrid van Otterlo, gedragsdeskundige

Carla Compagner, ambtelijk secretaris

Secretariaat:

Dorien Engeltjes

Coby Krooneman

2. Criteria:

De PCL NW-Veluwe geeft een toelaatbaarheidsverklaring tot het praktijkonderwijs (PrO) of een aanwijzing voor het leerwegondersteunend onderwijs (LWOO). Het dossier wordt beoordeeld op de volgende, landelijke vastgestelde criteria:

Toelaatbaar tot het **praktijkonderwijs** zijn leerlingen met:

- Een leerachterstand van 50% (of meer) op twee van de volgende leergebieden, niet zijnde de combinatie technisch lezen en spelling, namelijk technisch lezen, begrijpend lezen, spellen en inzichtelijk rekenen;
- Een intelligentiequotiënt tussen 55 en 80

Toelaatbaar tot het **leerwegondersteunend onderwijs** zijn leerlingen met:

- Een intelligentiequotiënt tussen 75 en 90 **en**
- Een leerachterstand tussen 25% en 50% op twee van de volgende leergebieden, niet zijnde de combinatie technisch lezen en spelling, namelijk technisch lezen, begrijpend lezen, spellen en inzichtelijk rekenen.

Of:

- Een intelligentiequotiënt tussen 91 en 120 in combinatie met de bovengenoemde leerachterstanden en een aangetoonde sociaal-emotionele problematiek (faalangst, prestatiemotivatie en emotionele instabiliteit), die de leerling substantieel belemmert in de **deelname aan het leerproces.**

Bij leerlingen met tegenstrijdige criteria (sommige gegevens wijzen naar LWOO, andere naar PrO) en leerlingen met een IQ van 75 tot 80 kan er een keuze gemaakt worden voor LWOO of voor PrO.

Dit moet bij de aanmelding expliciet beargumenteerd worden in de *motivering*.

Een school voor PrO kan geen LWOO aanvragen, dit is gekoppeld aan VMBO.

Alleen voldoen aan de criteria is niet voldoende: uit het dossier moet blijken dat het gaat om een zorgleerling. De PCL NW-Veluwe beoordeelt dit op grond van de informatie in het dossier, vooral op grond van het onderwijskundig rapport en de motivering. Wel zijn de criteria leidend. Als een leerling niet aan de criteria voldoet, heeft de PCL NW-Veluwe geen beleidsruimte en kan dus niet afwijken van de criteria.

3. Aanmelden:

Welke leerlingen kunnen worden aangemeld?

Aangemeld kunnen worden leerlingen die afkomstig zijn van:

- (Speciaal) basisonderwijs (BaO en SBaO);
- Speciaal onderwijs (deze scholen vallen altijd onder primair onderwijs, leerlingen zijn dus altijd onderinstromers, ook als ze al wat ouder zijn);
- Klas 1 van het voortgezet onderwijs (VO).

Wanneer kan en moet er worden aangemeld?

Aanmeldingen moeten bij voorkeur uiterlijk **vóór 1 mei 2017** worden ingediend; leerlingen die instromen vanuit klas 1 van het VO, moeten voor **vóór 1 augustus 2017** worden aangemeld.

Hoe eerder in het schooljaar de aanvraag wordt ingediend, hoe korter de doorlooptijd binnen de PCL NW-Veluwe. Indienen van het start-OPP door het VO bij voorkeur binnen vier weken na ontvangst van het dossier.

4. Procedure binnen het samenwerkingsverband:

Binnen de Stichting Leerlingenzorg streven we naar digitale verwerking. Dit betekent dat we alle dossiergegevens digitaal en volledig aangeleverd willen krijgen. Een volledig dossier kan sneller worden behandeld; een incompleet dossier kan niet worden behandeld!

Wat niet meesturen?

Er zijn gegevens die voor u het dossier compleet maken, maar die voor de PCL niet relevant zijn voor de afgifte van een beschikking, bijvoorbeeld:

- Medische gegevens zoals verslagen van fysiotherapeuten en logopedisten;
- Onderzoeksgegevens die **niet** relevant zijn voor de toelating
- (Groeps) overzichten waarin namen van andere leerlingen zijn vermeld
- Verouderde gegevens
- Ruw testmateriaal (testboekjes van leerlingen)

Stuur geen originele stukken op!

Communicatie met ouders en privacyregels

Volgens de Wet Voortgezet Onderwijs (WVO) is de school verplicht de ouders actief te betrekken bij de aanvraag door te overleggen over de aanvraag. Daarnaast dient het onderwijskundig rapport (OKR) door zowel ouders/wettelijk vertegenwoordigers en de school getekend te worden, alvorens deze naar de PCL NW-Veluwe te versturen.

Stapsgewijze procedure

- De school waar de leerling zit neemt het drempelonderzoek af bij leerlingen die naar verwachting in het VO extra ondersteuning nodig hebben én bij de leerlingen waarover twijfel bestaat.
- Wanneer er sprake is van leerachterstanden binnen de marges voor LWOO en er zijn geen recente intelligentiegegevens, organiseert de PCL NW-Veluwe deelname aan een intelligentietest; momenteel de Adit.
- Als het intelligentiequotiënt >90 is, wordt door middel van vragenlijsten onderzocht of er sprake is van sociaal emotionele problematiek (zijnde: faalangst, prestatie/motivatieproblemen of emotionele instabiliteit).
- Bij leerlingen met leerachterstanden binnen de marges voor PrO waarvan geen recente intelligentiegegevens beschikbaar zijn, wordt zoveel mogelijk gestreefd naar een afname van de WISC-III binnen de school voor PrO waar de leerling wordt aangemeld.
- De ambtelijk secretaris kan contact opnemen met het verzoek om aanvullende informatie. Deze gevraagde informatie kunt u dan als bijlage bij een email versturen naar info@leerlingenzorgnwv.nl onder vermelding van de naam van de leerling.
- De gedragsdeskundige kan contact met u opnemen indien daar aanleiding voor is.
- Dossiers waarover twijfel bestaat worden binnen de PCL NW-Veluwe besproken. Is de commissie van oordeel dat een dossier in aanmerking komt voor een negatief advies of een afwijkend advies, dan wordt u hiervan op de hoogte gesteld door een van de

gedragsdeskundigen. U kunt het verzoek krijgen om alsnog aanvullende gegevens aan te leveren.

*Vóór de PCL NW-Veluwe een afwijkend voorgenomen besluit geeft, zal de school **altijd** in kennis worden gesteld. Als de school LWOO heeft aangevraagd en er wordt een TLV voor PrO afgegeven moet de school dit met ouders overleggen. De PCL NW-Veluwe geeft pas een aanwijzing LWOO of TLV PrO af als de wijziging met de ouders is besproken en de PCL NW-Veluwe hiervan op de hoogte is gesteld.*

- Als uit het volledige, complete dossier blijkt dat een leerling in aanmerking kan komen voor LWOO of PrO, wordt het dossier doorgestuurd naar de intaker van de betreffende VO-school. De aanmeldende school krijgt hiervan een melding en kan het voorgenomen besluit kenbaar maken aan de ouders. Hierbij is het van belang dat de PCL NW-Veluwe **tijdig** weet naar welke VO-school de leerling gaat zodat een snelle afhandeling mogelijk is.
- Als de VO-school een motivatie/start-OPP heeft aangeleverd, ontvangt de VO-school een aanwijzing voor LWOO dan wel een TLV voor PrO. (Als een leerling niet binnen de criteria voor LWOO valt, maar wel ondersteuning nodig heeft die de VO-school niet kan bieden binnen de basisondersteuning, kan de VO-school een arrangement aanvragen bij de PCL NW-Veluwe.
- Na het afgeven van de aanwijzing LWOO of TLV PrO wordt deze door de voorzitter PCL/ directeur van de Stichting Leerlingenzorg en een van de gedragsdeskundigen ondertekend en per post verstuurd. De aanmeldende school krijgt een digitale beschikking ter informatie en ouders krijgen een kopie van het originele exemplaar toegezonden.

5. Inhoudelijke beoordeling:

Inhoud dossier

Het dossier bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het onderwijskundig rapport (OKR) van de school van herkomst (zie uitleg)
- Intelligentiegegevens
- Gegevens van de vier leergebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en inzichtelijk rekenen, **uitgedrukt in DLE's**, zijnde een LVS
- Bij een IQ > 90 een persoonlijkheidsonderzoek door een bevoegd deskundige
- Indien aanwezig een geëvalueerd ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

De inhoud van een dossier wordt door de PCL NW-Veluwe op de volgende manier beoordeeld:

- Formele controle: zijn alle stukken aanwezig, zijn alle stukken ondertekend, zijn de stukken geldig, kloppen alle gegevens en is het onderwijskundig rapport voldoende ingevuld?
- Inhoudelijke beoordeling: voldoet de leerling aan de criteria en is het dossier voldoende onderbouwd?
- Bij twijfel volgt bespreking in de PCL-vergadering.

Aandachtspunten

5.1. Het onderwijskundig rapport

Het OKR is het (verplichte) document waarmee het (S)BaO zijn ervaringen met de leerling vastlegt, zodat de VO-school waar de leerling wordt geplaatst de begeleiding van de leerling optimaal en tijdig kan continueren. De doorgaande lijn in de ontwikkeling van de leerling wordt hiermee zo veel mogelijk gewaarborgd.

De PCL NW-Veluwe baseert haar oordeel over het afgeven van een beschikking op de 'ervaringen met de leerling tijdens het onderwijsleerproces'; zoals vastgelegd in het OKR van de school van herkomst.

De PCL NW-Veluwe heeft informatie nodig over de onderwijsgeschiedenis van de leerling om het dossier te kunnen beoordelen. Die informatie is ook belangrijk om goede beslissingen te kunnen nemen over de plaatsing (LWOO of PrO).

In toenemende mate wordt er gebruik gemaakt van het OPP. Dat is het document waarin de ontwikkeling en het onderwijsperspectief van de leerling kan worden vastgelegd. Bij de aanvraag voor een aanwijzing LWOO of TLV PrO kan dit een goed beeld geven van de noodzaak van extra ondersteuning. Het onderwijskundig rapport blijft echter het definitieve einddocument waarin een **samenvattend overzicht** wordt gegeven van de periode op de basisschool en moet daarom altijd worden meegestuurd. Met andere woorden: een OPP wordt vooraf, eerder in de schoolloopbaan opgesteld, een OKR achteraf, als de leerling de school verlaat.

Een goed onderwijskundig rapport geeft:

- Een **beeld** van de leerling (gedrag, werkhouding, ontwikkeling, positieve punten)
- Een overzicht van de gegeven hulp: op welke leergebieden is hulp gegeven, wanneer en hoe lang is de hulp gegeven en met welk resultaat?
- Een beschrijving van de belemmerende en beschermende **factoren** die invloed hebben op het functioneren van de leerling (bijvoorbeeld thuissituatie: is er sprake van medische problematiek, is er sprake van een stoornis, is er een ondersteuningsarrangement vanuit ambulante hulpverlening (vroegere LGF-indicatie), is er sprake van gediagnosticeerde problematiek: zo ja door wie en wanneer vastgesteld; welke begeleiding is gegeven buiten school)
- Een beargumenteerd **advies** over het vervolg: welk type onderwijs, welk niveau, welke ondersteuning heeft de leerling nodig in het VO?
- **Betrouwbare** informatie:
 - Toetsen moeten zijn afgenomen volgens de instructies over afname en tijd in de handleiding en zonder hulp(middelen) (ook bij dyslexie!).
 - Er moet adaptief getoetst worden; dus op het niveau van de leerling.
 - Het advies en de beschrijving van de leerling moeten een realistisch beeld geven, vanuit eigen visie en ervaring.
- **Voldoende** informatie: Maak gebruik van de ruimte voor toelichting om informatie te specificeren, dit geeft uitgebreider en duidelijker informatie.

Aandachtspunten:

- Stuur **relevante bijlagen** (LVS-gegevens, recente onderzoeksgegevens, OPP) mee.
- Personalialia, NAW-gegevens en naam, adres, woonplaats en type van de school (BaO, SBao, SO, VSO, VO) moeten worden vermeld.
- Gegevens over de onderwijshistorie (schoolloopbaan, gegevens uit leerlingvolgsysteem) moeten blijken uit het dossier.
- Overige specifieke aandachtspunten staan in de bijlage (Handreiking bij het invullen van het OKR.).

Motivering:

In de motivering van het OKR wordt onderbouwd waarom de leerling extra ondersteuning nodig heeft. In de motivering wordt niet ingegaan op de criteria, maar wordt beargumenteerd waarom deze leerling, die aan de criteria voldoet, in aanmerking komt voor extra ondersteuning.

Bij leerlingen met IQ van 75 tot en met 80 en indien er sprake is van tegenstrijdig criteria moet ook onderbouwd worden waarom er PrO dan wel LWOO wordt aangevraagd. Bij leerlingen afkomstig uit groep 7 moet duidelijk worden aangegeven waarom de leerling nu al de overstap maakt naar het voortgezet onderwijs.

Trefwoorden voor een goede motivering:

- **Geboden didactische hulp en het resultaat hiervan:** tweede leerlijn, remedial teaching, pre-teaching, aanpassen hoeveelheid leerstof, extra instructie, etc.

- **Beeld van de leerling:** motivatie, omgang met medeleerlingen en leerkrachten, welbevinden, concentratie, doorzettingsvermogen, plezier op school, omgaan met tegenslagen, eventuele diagnose, ondersteuningsarrangement, positieve en belemmerende factoren.
- **Sociaal- emotionele gegevens:** is er sprake van faalangst-, prestatie- motivatieproblemen, en/of emotionele instabiliteit? Hoe is dit vastgesteld? Welke ondersteuning is daarvoor geboden? Ook andere aspecten over het sociaal-emotionele functioneren kunnen hier aan de orde komen.

4.2. Sociaal-emotionele problematiek

Bij leerlingen met een intelligentie hoger dan 90 moet sociaal-emotionele problematiek worden aangetoond. Het gaat hierbij om het vaststellen van problematiek die een verklaring kan geven voor de leerachterstanden. De sociaal-emotionele problematiek moet worden aangetoond door een bevoegd deskundige die daarbij gebruik maakt van instrumenten die vermeld staan op de lijst van screenings- en testinstrumenten. De bevindingen van de deskundige worden vastgelegd in een verslag, waarin een duidelijke conclusie staat over het sociaal-emotioneel functioneren in relatie tot het leren. Daarbij moet de problematiek benoemd worden als:

- Faalangst
- Prestatie-motivatieproblemen en/of
- Emotionele instabiliteit

Bij de afname van de toetsen en verslaglegging gelden de volgende aandachtspunten:

- In het verslag is de conclusie belangrijk: de onderzoeker kan zich daarbij baseren op gegevens uit het OKR en uit de eigen waarneming; met het verslag moet een *integraal* beeld van de sociaal-emotionele problematiek worden gegeven.
- Bij de interpretatie van de toetsgegevens wordt de handleiding van de betreffende toets gebruikt
- Standaardscores van toetsen worden vermeld in het verslag in een tabel of bijgevoegd als bijlage
- Toetsen mogen niet ouder zijn dan 1 jaar voor de datum van aanmelding bij de PCL NW-Veluwe
- Bij vragenlijsten die door de leerling zelf worden ingevuld moet de onderzoeker rekening houden met het begrijpend leesniveau van de leerling: is deze <= 30, dan moet worden afgeraden een leerlingvragenlijst af te nemen; over het algemeen verdient het de voorkeur om zowel een door de leerling zelf als een door de docent of eventueel ouders ingevuld instrument te gebruiken.
- Voor de opbouw van een persoonlijkheidsverslag gelden algemene regels, zoals het vermelden van de personalia, datum afname, naam en functie van de afnemer.

De PCL NW-Veluwe beoordeelt de dossiers waarin sprake is van sociaal-emotionele problematiek op de volgende manier:

- Is er een heldere conclusie, die overeenkomt met vermelde aard van de problematiek (faalangst, prestatie/motivatieproblematiek, emotionele instabiliteit)?
- Is er een link gelegd tussen de sociaal-emotionele problematiek en de leerachterstanden?
- Zijn relevante gegevens uit het dossier (OKR, informatie van eerder onderzoek etc.) in het verslag verwerkt?

- Op welke indicatieve scores van toetsen is de conclusie gebaseerd?

De PCL NW-Veluwe kijkt vooral of de gegevens in het dossier consistent en logisch zijn. De conclusie van het persoonlijkheidsonderzoek moet worden bevestigd in het onderwijskundig rapport, de motivering en eventueel aanvullende gegevens van ouders, uit observaties of uit eerder onderzoek. Als dat niet het geval is moet daar een verklaring voor worden gegeven. Het gaat dus om een integraal beeld van de leerling.

4.3. Leerlingen uit klas 1 van het VO

Leerlingen uit het eerste leerjaar van het VO kunnen worden aangemeld **tot en met 31 juli 2017**. De didactische leeftijd is bij deze leerlingen vastgesteld op 60. Voor hen gelden dezelfde criteria en regels als voor onderinstromers.

Het is belangrijk om recente informatie te krijgen van de school van herkomst, in dit geval dus de school voor VO. Deze zal dan ook het OKR moeten invullen. Sommige scholen gebruiken een speciaal OKR voor zij-instromers zoals binnen het PrO.

Hoe ziet een dossier van een instromer vanuit het eerste leerjaar eruit?

- De gebruikelijke gegevens als: IQ, recente leerachterstanden, motivering, indien van toepassing persoonlijkheidsonderzoek om sociaal-emotionele problematiek aan te tonen (let op: niet alle toetsen zijn toegestaan).
- Overdrachtsgegevens van het PO (was het toen een zorgleerling; waarom niet eerder aangemeld?).
- OKR, ingevuld door de mentor of zorgcoördinator.

4.4. Vreemdelingen (binnen het VO)

Voor vreemdelingen (leerlingen die niet de Nederlandse nationaliteit hebben) die op 1 oktober van het schooljaar waarin zij voor het eerst VO volgen, korter dan een jaar in Nederland zijn, geldt het volgende:

Deze leerlingen kunnen bij onderinstroom nog niet worden aangemeld bij de PCL NW-Veluwe; voor hen geldt een aparte procedure (Regeling Leerplusarrangement VO, Nieuwkomers VO en eerste opvang Vreemdelingen 2009, de zogenaamde nieuwkomersregeling).

Na het eerste jaar van inschrijving op de school voor VO als nieuwkomer kan de leerling worden aangemeld bij de PCL NW-Veluwe, als extra zorg na dit jaar nog steeds nodig is.

Leerlingen met een niet-Nederlandse nationaliteit die langer dan één jaar in Nederland verblijven vóór de eerste teldatum van het VO (1 oktober) kunnen **wel** meteen worden aangemeld voor het PrO of LWOO volgens de geldende regels.

Aandachtspunten

- De datum van binnenkomst in Nederland (deze ligt dit jaar **ná** 1 oktober 2015) moet worden ingevuld.

- Aan het dossier worden dezelfde eisen gesteld als aan dat voor de onderinstromers, alleen de leerachterstanden mogen worden vastgesteld op die 40, de didactische leeftijd van deze leerlingen is 60.
- De lijst met screenings- en testinstrumenten 2017-2018 geldt ook voor deze leerlingen.
- De regeling geldt alleen voor vreemdelingen, dus niet voor leerlingen met een Nederlandse nationaliteit.
- Er *kan* een TLV-PrO worden aangevraagd. Er moet dan nadrukkelijk worden gemotiveerd wat de reden hiervoor is en waarop men dit baseert.

4.5. Vreemdelingen (vanuit het PO)

Voor leerlingen die vanuit het PO met een niet-Nederlandse nationaliteit mogelijk in aanmerking komen voor extra ondersteuning in de vorm van een aanwijzing LWOO of TLV voor PrO, geldt **maatwerk**.

Leerlingen zitten gemiddeld 2 jaar in een ISK, EOA of taalklas alvorens zij doorstromen naar het reguliere VO. Voor hen gelden dan dezelfde regels als voor de leerlingen die in de reguliere instroom meegaan. Echter, een intelligentiemeting zal met een non-verbale intelligentietest gedaan moeten worden om een representatief beeld te krijgen.

Voor leerlingen die korter dan 2 jaar onderwijs in Nederland hebben gevolgd, maar wel qua leeftijd in aanmerking komen om door te stromen naar het VO, verzoeken we u om tijdig contact op te nemen met een van de gedragsdeskundigen van de PCL NW-Veluwe.

4.6. Grensverkeer

Indien een leerling binnenkomt met een beschikking uit een ander samenwerkingsverband, wordt deze overgenomen. Indien een leerling geen beschikking heeft, is het aan de ontvangende VO-school te bepalen hoe te handelen.

4. Lijst van screenings- en testinstrumenten

Voor alle leerlingen die worden aangemeld tussen 1 oktober 2016 en 1 oktober 2017 geldt de lijst van screenings- en testinstrumenten 2017-2018.

Deze lijst is vastgesteld door het Ministerie van OCW en heeft een verplichtend karakter.

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-39324.pdf>

Algemene aandachtspunten

IQ-onderzoek

Groepsgewijze IQ testen

Intelligentieonderzoeken moeten worden afgenomen volgens de handleiding. Let op: wie mag de test afnemen en wie mag de test interpreteren? Raadpleeg hiervoor de handleiding van de test. De deskundige is verantwoordelijk voor de juiste afname en interpretatie.

De NIO, IVO, NSCCT en NDT blijken bij leerlingen van het PrO minder geschikt te zijn. Dit betekent dat dringend wordt aangeraden een andere test af te nemen.

De **school** zal zelf een afweging moeten maken over de keuze van de test, omdat bij bovenstaande testen bij bepaalde leerlingen uitslagen kunnen voorkomen die de keuze voor plaatsing kunnen beïnvloeden.

Het **samenwerkingsverband** kan contact met u opnemen als er een groepsgewijze test is afgenomen. Vooral als de IQ test in tegenspraak lijkt met de rest van het dossier (onderwijskundig rapport en leerprestaties) kan er aanleiding zijn om informatie van eerder (ook verouderd) onderzoek op te vragen of te vragen om een individueel intelligentieonderzoek af te nemen.

De school kan proactief reageren door deze gegevens (indien beschikbaar) meteen in het dossier te vermeld of stukken (verslagen, ondertekende IQ-profielbladen) mee te sturen.

Leervorderingenonderzoek

- Toetsen moeten op de juiste manier volgens de handleiding worden afgenomen; dit geldt bijvoorbeeld voor: de juiste tijdslimiet hanteren, niet voorlezen, geen vergrotingen e.d.
- Bij tegenstrijdige gegevens in het dossier moet erop gelet worden dat de toetsen op het juiste niveau (adaptief) zijn afgenomen: in deze gevallen moet worden doorgetoetst als de dle meer dan 10 punten afwijkt van het verwachte dle dat hoort bij het niveau van de toets.

Dit geldt voor de volgende toetsen:

- Technisch lezen onderdeel Leestempo, Cito 2.0
- LOVS Begrijpend Lezen, Cito 2.0
- LOVS Spelling, Cito 2.0
- LOVS Rekenen – Wiskunde, Cito 2.0
- Begrijpend Lezen 345678

Er hoeft niet meer dan eenmaal doorgetoetst te worden! Doortoetsen kan worden voorkomen door meteen de goede toets af te nemen.

Een voorbeeld:

Leerling A. haalt op de M6 toets een DLE-score van 22. "Normaal gesproken" halen leerlingen van midden groep 6 een DLE-score van 35. De DLE-score mag niet meer afwijken dan 10 DLE-punten naar boven of beneden. De DLE-score mag daarom niet lager zijn dan 25 en niet hoger dan 45. A haalt een score van 22, dit is dus te laag (<25). A moet worden doorgetoetst met een toets voor groep 5 (M5 of E5). U voegt beide toetsscores toe aan het dossier. Een keer doortoetsen is voldoende.

Let op:

De normen staan vermeld in het DLE boek speciaal voor LWOO en PrO. De **Cito-LOVS 3.0-normen zijn niet toegestaan**. Maak gebruik van 2.0-normen!

Sociaal- emotioneel onderzoek

Zelfbeoordelingsvragenlijsten

- Zelfbeoordelingsvragenlijsten (bijv. NPV-J-2, LMT, PMT-k-2) mogen *altijd* worden afgenomen bij een dle voor begrijpend lezen hoger dan 40
- Bij een DLE tussen 30 en 40 maakt de gedragsdeskundige zelf een afweging: afname is toegestaan, maar geadviseerd wordt om ook een beoordelingslijst door de school of de ouders van de leerling in te laten vullen.
- Bij een DLE lager dan 30 wordt gebruik sterk afgeraden; indien u deze vragenlijst toch wilt gebruiken, betrek dan overige gegevens bij de conclusie.
- Zelfbeoordelingsvragenlijsten moeten worden afgenomen volgens de instructies in de handleiding. Doorgaans mag er **niet** worden voorgelezen.

5. Toelating tot praktijkonderwijs in Bijzondere Gevallen

In het incidentele geval dat een leerling met een toelaatbaarheidsverklaring VSO of aanwijzing voor LWOO niet goed kan functioneren op de school voor VMBO of school voor speciaal onderwijs, is de 'Regeling Toelating Praktijkonderwijs in Bijzondere Gevallen' opgenomen in de WVO. Via deze regeling kan er na verloop van tijd toch nog een TLV voor PrO aangevraagd worden. De beoordeling of een leerling in aanmerking komt voor het PrO wordt gemaakt door het bevoegd gezag van de school van herkomst en dat van de school voor PrO die de leerling wil plaatsen.

Hierbij moet uit het dossier blijken dat de leerling niet kan functioneren in het VMBO en welke acties zijn ondernomen om de leerling te ondersteunen (OPP).

Er zijn incidenteel leerlingen die aangewezen zijn op PrO, terwijl er geen aanwijzing LWOO of TLV VSO is. In deze gevallen adviseren wij u contact op te nemen met de PCL NW-Veluwe.

Het dossier moet de volgende stukken bevatten:

- Motivering van de school van PrO
- Start-OPP
- Geëvalueerd OPP van de school van herkomst
- Eventuele onderzoeksgegevens die de aanvraag ondersteunen

Let op:

Een leerling afkomstig van een school voor speciaal onderwijs is altijd een onderinstromer! Als de leerling niet aan de criteria voldoet maar u vindt toch dat de leerling in aanmerking moet komen voor PrO kunt u een aanvraag doen via de "Bijzondere regeling".

Harderwijk, september 2016.

Bijlage 1

Handreiking bij het invullen van het onderwijskundig rapport (OKR)

Praktische gegevens

Niet alleen het adres van de leerling maar ook de woonplaats dient te worden ingevuld. Dit wordt niet automatisch door het systeem gedaan.

Schoolverloop

Het is van belang een eventuele doublure duidelijk aan te geven in het schoolverloop. Geef het ook eerder al duidelijk aan bij het drempelonderzoek! Bij een doublure is er een DL van 60 en dat geeft een andere uitkomst in de leerachterstand dan een DL van 52. Een kleuterverlenging heeft geen invloed maar deze wel graag invullen voor het totaalbeeld. Er wordt gerekend met een didactische leeftijd vanaf groep 3.

Advies van de aanleverende school

Graag aankruisen wat het advies is, LWOO of PrO.

IQ-test

Als er IQ-gegevens bekend zijn, mogen die bij aanlevering van het OKR niet ouder zijn dan 2 jaar. Soms heeft een leerling deelgenomen aan de Adit en worden niet die gegevens ingevuld maar oudere, bijv. een WISC III. Die oudere rapportage wel graag meesturen (ook weer voor het totaalbeeld) maar in het OKR de recente gegevens vermelden!

Leerachterstanden

Vrijwel alle scholen maken gebruik van het drempelonderzoek maar lang niet iedereen vult de uitkomsten in het OKR in. Vriendelijk verzoek dit wel te doen. Indien er gebruik wordt gemaakt van de gegevens uit het LVS, zorg dan dat de juiste leerachterstand en DLE worden ingevuld. Kijk bij het LVS bijvoorbeeld naar het leerrendement (LR van 75 procent is een LA van 25 procent) of gebruik de DLE/DL formule ($1 - (DLE/DL) = LA$). Vergeet dan dus die 1 niet, want anders klopt het niet.

Let erop dat er geen hulp geboden wordt bij het drempelonderzoek en de CITO LOVS toetsen; dat geeft een vertekend beeld. Het is van belang te laten zien wat een leerling presteert zonder hulp. Daarna mag alles nog een keer afgenomen worden met hulp, om het verschil in prestaties aan te tonen. Vooral bij leerlingen met dyslexie kan dit verheldering geven over de noodzaak tot extra hulpmiddelen.

Geboden hulp

Beschrijf duidelijk hoeveel en hoe frequent er hulp is geboden, door wie en gespecificeerd per vak. Hieronder valt dus ook extra/verlengde instructie, meer herhaling, eigen leerlijn. Beschrijf s.v.p. ook welke hulp impliciet gegeven is, die voor de school wellicht vanzelfsprekend is. Vooral bij leerlingen die al langere tijd forse achterstanden hebben, mag verwacht worden dat er op verschillende vlakken hulp geboden is. Het volstaat dan niet in te vullen dat deze leerling 'extra' instructies heeft gehad. Vul ook duidelijk in welk effect (of het gebrek eraan) de hulp heeft gehad.

Totaalbeeld van de leerling

Beschrijf s.v.p. alle punten die in onze opsomming worden genoemd. Beschrijf de leerling op cognitief/didactisch vlak en op sociaal-emotioneel vlak. Door die beschrijving wil de gedragsdeskundige de leerling op papier zo veel mogelijk leren kennen. Wees daarom niet te subjectief in de beschrijving. Belangrijk is om specifiek te zijn. De opmerking: 'kan zich redelijk goed

concentreren' zegt niet zo veel. Geef dan aan wanneer de leerling zich juist wel of juist niet kan concentreren (omstandigheden) en hoe lang (tijdsduur). Eveneens is het van belang om aan te geven hoe het (gebrek aan) concentratievermogen de leerresultaten positief of negatief beïnvloedt.

Geef duidelijk aan wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften zijn van de leerling. De leerling heeft baat bij, heeft nodig dat, heeft een klassensetting nodig met, heeft behoefte aan een leerkracht die... Het is bij de motivatie voor LWOO/PrO beslist onvoldoende om aan te geven dat de leerling LWOO nodig heeft om te functioneren. Omdat het per kind zo verschilt is het van belang te beschrijven wat deze specifieke leerling precies nodig heeft om te kunnen functioneren.

Hoe te beslissen/kiezen voor een advies tussen LWOO en PrO?

De gunfactor is nooit voldoende om een kind dat scoort op PrO-niveau in het LWOO te plaatsen. Als het advies is om een leerling met PrO-leerachterstanden/IQ te plaatsen in het LWOO moet er worden aangetoond, dat de leerling het aankan qua werkhouding, motivatie, gedrag. En dat de leerling zich cognitief nog verder kan ontwikkelen. Uiteraard kijken we met elkaar wat het beste aansluit bij de leerling. Soms kan dat een TLV voor PrO zijn, met een plaatsing in het LWOO. Dit kan echter alleen als de VO-school hiermee instemt. Het is dan wel van belang dat de VO-school kan voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Bij twijfel over bovengenoemde zaken graag even contact opnemen. We streven ernaar mee te denken; in het belang van de leerling. Alle inspanningen zijn erop gericht de leerlingen op de juiste plek in het VO te laten starten.

Bijlage 2

Bezwaar- en geschillenprocedure

In deze procedure wordt de route aangegeven voor ouders die bezwaar willen aantekenen tegen een besluit over:

- Het wel/niet afgeven van een Aanwijzing voor Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO)
- Het wel/niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor Praktijkonderwijs (PrO)
- Het wel/niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het speciaal voortgezet onderwijs (VSO)
- De categorie laag, midden of hoog voor VSO
- De duur van de TLV voor VSO

De directeur van de Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe neemt, gehoord het advies van specialisten en de aanvragende school, besluiten over de toelaatbaarheid tot het LWOO, PrO of VSO.

Welke stappen bij een bezwaar of geschil?

Stap 1 - U heeft een brief ontvangen over een genomen besluit en bent het niet eens met het daarin genoemde besluit. U geeft aan via info@leerlingenzorgnwv.nl dat u graag een “second opinion” wilt. Daartoe kunnen wij voor u een afspraak maken met een deskundige van een collega-samenwerkingsverband die u van advies kan voorzien. Dit gesprek kan plaatsvinden mét of zonder de aanwezigheid van een betrokkene vanuit de Stichting Leerlingenzorg, al naar gelang uw keuze.

Stap 2 - U bent het, ook na het onder 1 genoemde gesprek, niet eens met het genomen besluit en geeft dit weer aan via info@leerlingenzorgnwv.nl. U wordt gebeld of gemaild om een afspraak te maken voor een gesprek met een gedragsdeskundige. In dat gesprek krijgt u de gelegenheid uw vragen te stellen en krijgt u een toelichting.

Stap 3 – U bent het, ook na deze twee gesprekken niet eens met het genomen besluit en maakt officieel bezwaar hiertegen. Hiertoe stuurt u een brief naar de Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe, Gelreweg 22, 3843 AN Harderwijk (of via e-mail) waarin de volgende informatie staat opgenomen:

- Uw naam en adres
- Naam, adres, burgerservicenummer en dossier- of beschikkingsnummer van de leerling
- De beslissing waartegen bezwaar wordt gemaakt
- De reden van uw bezwaar
- Uw wens met betrekking tot de toelaatbaarheid
- Datum en handtekening
- Het telefoonnummer waarop u overdag bereikbaar bent

Indien voorhanden kunt u aanvullende gegevens meesturen om uw standpunt toe te lichten. De keuze voor post of e-mail is aan u; elke manier heeft voor- en nadelen. Met een aangetekende brief kunt u aantonen wanneer u het bezwaarschrift heeft ingediend.

Gebruikt u e-mail? Houdt er dan rekening mee dat u kans loopt op technische problemen. Ook heeft e-mail geen beveiligde verbinding.

U ontvangt van uw mail of brief een ontvangstbevestiging. In deze bevestiging staat dat wij uw bezwaar binnen zes weken zullen bespreken. Eventueel verder uitstel kan alleen met uw toestemming.

Na het indienen van het bezwaar volgt, als eerste stap, altijd een gesprek met de directeur en één of meer betrokken specialisten. U ontvangt hiervoor een uitnodiging. Dit gesprek noemen we een hoorzitting. Het doel van dit gesprek is een nadere toelichting te geven op elkaars standpunten. Na het gesprek heroverweegt de directeur binnen veertien dagen het besluit. U ontvangt hierover bericht.

Stap 4 – U besluit na de heroverweging tot intrekken van het bezwaar. U doet daarvan een melding, waarmee de procedure stopt. U ontvangt een schriftelijke bevestiging hiervan.

Stap 5 – U blijft het oneens met het besluit. In dat geval is het goed om te weten dat de Stichting Leerlingenzorg is aangesloten bij de landelijke bezwaarcommissie. Deze commissie hanteert haar eigen procedures bij de afhandeling van een bezwaar. U kunt die regels teruglezen op www.onderwijsgeschillen/klachten/passendonderwijs. Onder geschillencommissie passend onderwijs vindt u de procedure en de afspraken.

Overige informatie

Het is mogelijk iemand anders bezwaar te laten maken voor u. In dat geval ontvangen we graag uw machtiging daarvoor. Een eventuele gemachtigde dient aan te geven welk belang hij/zij heeft bij het besluit.

Ten aanzien van toelaatbaarheidsverklaringen geldt dat zowel ouders als de aanvragende school bezwaar kunnen maken.

Als de gehele bezwaarprocedure is afgerond en niet heeft geleid tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing dan kunt u in beroep gaan bij de rechtbank.